

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

معاونت درمان

مرکز مدیریت بیماری‌های عفونی و تناسلی

اداره مددکاری اجتماعی

عنوان:

تاب آوری اجتماعی در بحران (2)

تهیه کننده:

کمیته مداخله در بحران اداره مددکاری اجتماعی

❖ در گروه ها و نشست های خانوادگی وارد مباحث سیاسی که دلخوری و ناراحتی ایجاد می کنند، نشویم.

❖ در محیط کار از شرکت در مباحث سیاسی دوری کنیم و همکاران را به صحبت کردن در مورد مسائلی که حل و فصل آن ها از عهده ما بر می آید و به وفاق و همدلی نیاز دارد، دعوت کنیم.

❖ در خانواده و محیط کار، مرور اخبار ناراحت کننده را محدود کنیم. با این کار هم فضای خانوادگی را از جدل دور نگه میداریم و هم کودکان و سالمندان و مادران باردار را درگیر استرس نمیکنیم.

❖ نقاط اشتراک و تفاهم خود را با افرادی که با آن ها در ارتباط هستیم، پیدا کنیم و آن را مبنای ارتباطات خود قرار دهیم.

❖ به آینده امیدوارانه فکر کنیم و از بحرانی که با آن مواجه هستیم برای ساختن آینده ای بهتر استفاده کنیم. در پس هر بحران، گلوگاه هایی برای رسیدن به مسیر رشد و پیشرفت وجود دارد که باید توسط ما کشف شوند.

❖ اگر مردم در شرایط بحرانی کنار یکدیگر باشند، احساس تنهایی و انزوا نخواهند کرد. لازم است تا نگرانی ها و دغدغه هایمان را با هم به اشتراک بگذاریم آنگاه خواهیم دید که دیگران هم تجارب مشابهی با ما دارند و ما تنها نیستیم.

❖ سهمی را در جامعه بر عهده بگیریم حتی اگر از نظرمان کم یا ناچیز باشد. مثل برداشتن زباله از کف خیابان، آب دادن به درختان کنار پیاده رو، کمک به آواربرداری، تهیه ی لقمه های غذایی کوچک برای امدادگران، دادن ظروف یا وسایل اضافی به خانواده هایی که دارایی خود را در بحران از دست داده اند، فروش اجناس با حتی یک درصد سود کمتر نسبت به قبل.

❖ قطره قطره های محبت ما نسبت به جامعه و هموطنانمان می تواند دریایی از همدلی و امید به راه بیندازد.

معاونت درمان

مرکز مدیریت بیمارستانی و تعالی خدمات بالینی

اداره مددکاری اجتماعی

عنوان:

مشارکت اجتماعی در مرحله بازیابی 2

(ویژه مددکاران اجتماعی)

تهیه کننده:

کمیته مداخله در بحران اداره مددکاری اجتماعی

➤ مددکاران اجتماعی از نظرات مراجعین برای تصمیم گیری های آتی خود استفاده کنند.

➤ مددکاران اجتماعی در مراحل مختلف بحران از طریق نیازسنجی و گفتگو با مراجعین می توانند مشارکت آن ها را در سایر مراحل جلب کنند.

➤ مشارکت مراجعین در فرآیندهای خدمت رسانی می تواند اعتماد و رضایت آن ها را از سیستم ارائه دهنده خدمت افزایش دهد.

➤ مشارکت اجتماعی باید به عنوان یک هدف و در عین حال وسیله ای برای دستیابی به سایر اهداف مورد توجه قرار گیرد.

➤ مشارکت اجتماعی منجر به اتخاذ تصمیمات بهتر، مناسب تر، پایدارتر و واقعی تر می شود. زیرا نظرات همه گروه های مردم و نیازهای واقعی آن ها در این فرآیند مورد توجه قرار می گیرد.

➤ افزایش مشارکت اجتماعی، تاب آوری اجتماعی را نیز به شکل مثبتی تحت تاثیر قرار می دهد.

➤ مراحل مشارکت اجتماعی عبارت است از :
تعریف مشکل یا نیاز با مشارکت و همراهی حداکثری گروه های هدف، تصمیم گیری برای اتخاذ راه های مناسب، اجرای استراتژی های توافق شده و ارزیابی نتایج با مشارکت مردم

➤ مردم، همکاران و شرکای اصلی مددکاران اجتماعی در مرحله ی بازیابی محسوب می شوند.

➤ برای جلب اعتماد و حمایت جامعه باید اعضای محترم و معتمد جامعه به خوبی شناسایی شوند و تمامی مراحل کار و تصمیم گیری ها به طور شفاف به مردم اطلاع داده شود.

➤ رویکرد حاکم بر تمامی مراحل مداخله و مدیریت بحران، رویکرد مشارکتی است. مردم به عنوان سرمایه های انسانی و اجتماعی باید در جریان تمامی مراحل کار قرار گیرند و حس مالکیت اجتماعی در مردم افزایش داده شود.

معاونت درمان

مرکز مدیریت بیمارستانی و تعالی خدمات بالینی

اداره مددکاری اجتماعی

عنوان:

مشارکت اجتماعی در مرحله بازیابی 1

(ویژه مددکاران اجتماعی)

تهیه کننده:

کمیته مداخله در بحران اداره مددکاری اجتماعی

مددکاران اجتماعی به عنوان یک افراد حرفه ای با تمرکز اولیه بر توانمندسازی، رفاه افراد، خانواده ها، گروه ها و جوامع در موقعیت ایده آلی قرار دارند تا بازیگران مهمی در مدیریت و مقابله با بلایا بویژه در مرحله ی بازیابی باشند.

➤ یکی از راه کارهای مدیریت بلایا، مدیریت مبتنی بر مشارکت جامعه است.

➤ مشارکت مردمی یا اجتماعی به معنی مشارکت فعال مردم در تصمیم گیری درباره اجرای فرآیندها، برنامه ها و پروژه هایی است که بر آن ها تاثیر می گذارد.

➤ مشارکت جامعه را می توان در مراحل کاهش، آمادگی، پاسخ و بازسازی و بازیابی توسعه داد و مردم در تمامی مراحل بحران می توانند حضور و مشارکت فعال داشته باشند.

➤ یک اصل اساسی در چارچوب بین المللی حقوق بشر این است که هر فردی حق مشارکت در توسعه و برخورداری از توسعه ای را دارد که در آن حقوق بشر و آزادی های اساسی تحقق یابد. پس حق مردم است که در شرایط بحرانی در همه مراحل مشارکت داشته باشند.

➤ یکی از راه های افزایش مشارکت مردم در مرحله بازیابی این است که راه های گفت و گوی میان اعضای جامعه با همه نظرات و سلیقه ها را باز کنیم. باید راهی را برای همه فراهم کنیم تا در تصمیم گیری هایی که بر زندگی شان تاثیر می گذارد، مشارکت کنند.

➤ مشارکت اجتماعی زمانی اثربخش است که پایدار باشد. در زمان بحران، در مرحله ی پاسخ، بیشترین سطح مشارکت اجتماعی وجود دارد ولی هرچه به مرحله ی بازیابی می رسیدیم، مشارکت کمتر می شود پس برای حفظ پایداری مشارکت باید برنامه ریزی های لازم انجام شود.

➤ برنامه ی مشارکت باید فراگیر باشد یعنی انصاف رعایت شده و اقشار به حاشیه رانده شده و آسیب پذیر را شامل شده و همه ی این گروه ها به صحنه مرکزی برنامه ریزی و اجرای مدیریت بلایای مبتنی بر جامعه آورده شوند.

➤ داوطلبان را باید شناسایی کنیم و ظرفیت سازی های لازم برای مشارکت حداکثری آن ها را فراهم کنیم.

معاونت درمان

مرکز مدیریت بیماری‌های عفونی و تناسلی

اداره مددکاری اجتماعی

عنوان:

تاب آوری اجتماعی در بحران (1)

تهیه کننده:

کمیته مداخله در بحران اداره مددکاری اجتماعی

❖ جوامع تاب آور جوامعی هستند که در شرایط بحرانی نه تنها سریعتر واکنش نشان می دهند، بلکه با حفظ انسجام اجتماعی، مسیر بازسازی و بازگشت به وضعیت پایدار را نیز تسهیل می کنند.

❖ در شرایط بحرانی مردم یک جامعه باید اقداماتی هماهنگ با نهادهای مسئول و پاسخگو داشته باشند. حتی اگر این اقدامات از نظر مردم اثربخش یا درست نباشد، آنچه که پایداری اجتماعی و تاب آوری را تضمین می کند، همین همراهی است.

❖ مردم و مسئولین باید در مسیر اعتماد عمومی حرکت کنند. این جاده دو طرفه است. هم مردم باید به یکدیگر و مسئولین اعتماد کنند و هم مسئولین به مردم.

❖ مردم باید روی نقاط و اهداف مشترک در بحران متمرکز شوند. تمرکز بر تفاوت ها و اختلاف نظرها، مسیر همبستگی و انسجام اجتماعی را در شرایط بحرانی ناهموار می کند. ما پس از عبور از بحران به اندازه کافی فرصت داریم تا به اختلاف نظرها و سلیقه هایمان بپردازیم.

❖ تاب آوری اجتماعی با آسیب پذیری اجتماعی رابطه ی معکوس دارد. هر چه تاب آورتریم، در مقابل آسیب ها توانایی بیشتری داریم.

❖ روابط اجتماعی قوی از آنجا که حمایت های عاطفی را تقویت می کند و دسترسی به منابع حمایت اجتماعی را تسریع می کند، نقش مهمی در بهبود تاب آوری اجتماعی ایفا می کند.

❖ مشارکت همه جانبه ی مردم و همدلی اجتماعی، شاه کلید افزایش تاب آوری در شرایط بحرانی است. مردم یک جامعه وقتی در بحران کنار یکدیگر ایستاده باشند، پس از عبور از بحران، دلیلی برای جداسدن از هم ندارند.

❖ شبکه های اجتماعی را در بحران ایجاد کنید و آن را توسعه دهید. این شبکه ها یا در بستر مجازی یا در قالب گروه های حقیقی جامعه می توانند وجود داشته باشند.

